

2014

(November)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 503

(Management Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Write True or False : 1×4=4
- (i) Profit changes in the same proportion of the changes in contribution.
  - (ii) A system of budgetary control cannot be used in an organization where standard costing is in use.

(2)

(iii) Cash Flow Statement is a statement of sources and application of cash during a particular period of time.

(iv) In management accounting, only those figures are used which can be measured in monetary terms.

(b) Fill in the blanks : 1×4=4

(i) P/V ratio exhibits the percentage of contribution included in —.

(ii) Repayment of borrowing causes cash —.

(iii) Accounting information is — to make it useful.

(iv) — budget is a summary of all functional budget.

2. Write short notes on any *four* of the following : 4×4=16

(a) Absorption costing

(b) Zero-base budgeting

(c) Change in product mix

(3)

(d) Overhead

(e) Pricing

(f) Make or buy decision

3. (a) "Management Accounting is nothing more than the use of financial information for management purposes." Explain this statement and clearly distinguish between Financial Accounting and Management Accounting. 4+7=11

Or

(b) Explain the role of management accountant in a business enterprise. 11

4. (a) The following are the Condensed Balance Sheet of P Ltd. at the end of 2012 and 2013 :

Capital and Liabilities	2012 ₹	2013 ₹
Equity Share Capital	2,50,000	3,50,000
Reserve and Surplus	1,50,000	1,40,000
6% Debenture	50,000	20,000
Sundry Creditors	79,000	83,000
Outstanding Expenses	7,000	15,000

(4)

<i>Capital and Liabilities</i>	2012	2013
	₹	₹
Provision for Depreciation	80,000	1,00,000
Provision for Income Tax	30,000	25,000
Proposed Dividend	37,500	52,500
Provision for Bad Debts	13,000	18,000
	<u>6,96,500</u>	<u>8,03,500</u>
<i>Assets</i>	2012	2013
	₹	₹
Land and Building	1,25,000	1,25,000
Plant and Machinery	2,40,000	3,60,000
Debenture Issue Expenses	10,000	3,000
Preliminary Expenses	15,000	12,000
Stock	1,90,000	1,93,000
Debtors	60,000	90,000
Bills Receivable	26,000	15,000
Cash in Hand and at Bank	30,500	5,500
	<u>6,96,500</u>	<u>8,03,500</u>

Additional Information :

- (i) Income tax paid in 2013 was ₹ 35,000

(5)

(ii) An old machinery was sold for ₹ 44,000 the cost and written down value of which were ₹ 60,000 and ₹ 40,000 respectively

(iii) Bonus share at 2 for every 3 equity shares were issued out of accumulated reserve and surplus

(iv) Out of the proposed dividend for 2012, only ₹ 30,000 were paid in 2013, and in addition to that an interim dividend for ₹ 25,000 was paid in the same year

Prepare a Fund Flow Statement and Statement of Change in Working Capital of the company for the year that ended on 31st December, 2013.

12

Or

- (b) Discuss briefly the classification of activities as prescribed in AS-3 for preparation of Cash Flow Statement and give three examples of each such class of activities.

(6)

5. (a) (i) A company produces a single product which sells for ₹ 20 per unit. The variable cost is ₹ 15 per unit and the fixed overhead for the year is ₹ 6,30,000.

You are required to calculate—

- (1) the sales value needed to earn a profit of 10% on sales;
- (2) the sales price per unit to bring the BEP down to 120000 units.

3+4=7

- (ii) The ratio of variable cost of sales is given to be 70%. The break-even point occurs at 60% of capacity sales. Find the capacity sales when fixed costs are ₹ 1,50,000 and also determine profit at 80% sales. 2+2=4

Or

- (b) Define marginal costing and discuss its contributions to the management in decision-making. 5+6=11

(7)

6. (a) From the following information relating to 1987 and conditions expected to prevail in 1988, prepare a budget for 1988. Assume the rate of depreciation as 10% :

11

1987	Actuals
	Sales—₹ 1,00,000 (40000 units)
	Raw Materials—₹ 53,000
	Wages—₹ 11,000
	Variable Overheads—₹ 16,000
	Fixed Overheads—₹ 10,000

1988	Prospects
	Sales—₹ 1,50,000 (60000 units)
	Raw Materials—5% price increase
	Wages :
	10% increase in wage rates
	5% increase in productivity
	Additional Plant :
	One lathe—₹ 25,000
	One drill—₹ 12,000

Or

- (b) Explain the objects and limitations of budgetary control. 5+6=11

(8)

7. (a) The standard material required to manufacture one unit of product X is 10 kg and the standard price per kg of material is ₹ 2.50. The cost accounts records however reveal that 11500 kg of materials costing ₹ 27,600 were used for manufacturing 1000 units of product X. Calculate material variances. 11

Or

- (b) Write a note on the advantages and application of standard costing. 6+5=11

(9)

ASSAMESE VERSION

1. (a) সঁচা নে মিছা লিখা : 1×4=4
- (i) অৱদানৰ পৰিৱৰ্তনৰ সমানুপাতত লাভৰ পৰিৱৰ্তন হয়।
- (ii) যি সংগঠনত মান ব্যয় নিৰ্ণয় প্ৰচলিত তাত আয়-ব্যয়ক নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি।
- (iii) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি হ'ল এক নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ ভিতৰত নগদ ধনৰ উৎস আৰু ব্যৱহাৰৰ বিবৃতি।
- (iv) ব্যৱস্থাপনা হিচাপৰক্ষণত মাত্ৰ টকাৰ মাধ্যমত প্ৰকাশ কৰিব পৰা মূল্যহে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
- (b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×4=4
- (i) P/V Ratio ই — অন্তৰ্ভুক্ত অৱদানৰ শতকৰা হাৰ প্ৰকাশ কৰে।
- (ii) ঋণ পৰিশোধে নগদ ধনৰ — সৃষ্টি কৰে।
- (iii) হিচাপৰক্ষণৰ তথ্য ব্যৱহাৰযোগ্য কৰিবৰ বাবে — কৰা হয়।
- (iv) — আয়-ব্যয়ক হ'ল সকলো কমভিত্তিক আয়-ব্যয়কৰ সাৰাংশ।

(10)

2. যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

(a) শোহন বায় নিৰ্ণয় ব্যৱস্থা

(b) শূন্য ভিত্তি আয়-ব্যয়ক

(c) উৎপাদন মিশ্ৰণৰ পৰিৱৰ্তন

(d) উপৰি বায়

(e) দৰ নিৰ্ণয়

(f) ক্ৰয় অথবা প্ৰস্তুতৰ সিদ্ধান্ত

3. (a) “ব্যৱস্থাপনা হিচাপৰক্ষণ ব্যৱস্থাপনাৰ উদ্দেশ্যে বিত্তীয় তথ্য ব্যৱহাৰৰ বাহিৰে অধিক একো নহয়।” বিবৃতিটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু বিত্তীয় হিচাপৰক্ষণ আৰু ব্যৱস্থাপনা হিচাপৰক্ষণৰ সম্পৃষ্ট পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা। $4+7=11$

অথবা

(b) এটা বাৰসায়িক প্ৰতিষ্ঠানত ব্যৱস্থাপনা হিচাপৰক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

11

(11)

4. (a) P লি.-ৰ 2012 আৰু 2013 বৰ্ষৰ শেষত সংক্ষিপ্ত উদ্বৃত্ত-পত্ৰ তলত দিয়া হ’ল :

মূলধন আৰু দেনা	2012 টকা	2013 টকা
সমাংশপত্ৰ মূলধন	2,50,000	3,50,000
সঞ্চয় আৰু বাহি	1,50,000	1,40,000
6% ঋণপত্ৰ	50,000	20,000
বিবিধ পাওনাদাৰ	79,000	83,000
অপ্ৰদত্ত ঋণচ	7,000	15,000
অৰক্ষয়ৰ ব্যৱস্থা	80,000	1,00,000
আয়কৰৰ ব্যৱস্থা	30,000	25,000
প্ৰস্তাবিত লভ্যাংশ	37,500	52,500
অনুদাৰণীয় ঋণৰ ব্যৱস্থা	13,000	18,000
	<u>6,96,500</u>	<u>8,03,500</u>

সম্পত্তি

	2012 টকা	2013 টকা
ভূমি আৰু ভৱন	1,25,000	1,25,000
যন্ত্ৰ আৰু কাৰখানা	2,40,000	3,60,000
ঋণপত্ৰ বিলিৰ বায়	10,000	3,000
প্ৰাৰম্ভিক বায়	15,000	12,000
মজুত পণ্য	1,90,000	1,93,000

সম্পত্তি	2012 টকা	2013 টকা
দেনাদাৰ	60,000	90,000
প্ৰাপ্য বিল	26,000	15,000
হাতে জমা আৰু বেংকত জমা	30,500	5,500
	<u>6,96,500</u>	<u>8,03,500</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

- 2013 বৰ্ষত দিয়া আয়কৰৰ পৰিমাণ 35,000 টকা
- পুৰণা যন্ত্ৰ 44,000 টকাত বিক্ৰী কৰা হৈছিল। ইয়াৰ ক্ৰয়মূল্য 60,000 টকা আৰু অৱক্ষয়িত (written down) মূল্য 40,000 টকা আছিল
- সঞ্চিত বাহি আৰু সঞ্চয়ৰ পৰা প্ৰতি তিনিটা সমাংশৰ বিপৰীতে দুটাকৈ ব'নাচ অংশ বিলি কৰা হৈছিল
- 2012 বৰ্ষৰ প্ৰস্তাবিত লভ্যাংশৰ পৰা মাত্ৰ 30,000 টকা 2013 বৰ্ষত প্ৰদান কৰা হৈছিল আৰু অতিৰিক্তভাৱে একে বৰ্ষত 25,000 টকা অন্তৰ্ভুক্তি লভ্যাংশ হিচাপে প্ৰদান কৰা হৈছিল

31 ডিচেম্বৰ, 2013 বৰ্ষত অন্ত পৰা বছৰটোৰ বাবে পুঁজি প্ৰবাহ বিবৃতি আৰু কাৰ্যকৰী মূলধনৰ পৰিৱৰ্তন বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা।

12

অথবা

- নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি প্ৰস্তুতকৰণৰ বাবে AS-3 ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি কামকাজৰ বৰ্গীকৰণ চমুকৈ আলোচনা কৰা আৰু প্ৰত্যেক শ্ৰেণীৰ তিনিটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

- এটা কোম্পানীয়ে উৎপাদন কৰা একমাত্ৰ দ্ৰব্য প্ৰতি গোটত 20 টকা দৰত বিক্ৰী কৰে। প্ৰতি গোটৰ পৰিৱৰ্তনীয় ব্যয় 15 টকা আৰু বছৰটোৰ স্থিৰ উপবিব্যয় 6,30,000 টকা।
এই তথ্যৰ ভিত্তিত নিৰ্ণয় কৰা :
(1) বিক্ৰীৰ ওপৰত 10% লাভ কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা বিক্ৰী মূল্য
(2) BEP 120000 গোটলৈ আনিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰতি গোটৰ বিক্ৰী মূল্য $3+4=7$
  - প্ৰদত্ত পৰিৱৰ্তনীয় বিক্ৰী পৰ্যন্ত ব্যয়ৰ অনুপাত 70%। বিক্ৰী ক্ষমতাৰ 60% পৰ্যায়ত BEP নিৰ্ণীত। স্থিৰ ব্যয় 1,50,000 টকাত বিক্ৰী ক্ষমতা কিমান হ'ব? 80% বিক্ৰীত লাভৰ পৰিমাণ কিমান হ'ব? $2+2=4$

অথবা

- প্ৰাস্তিক ব্যয় নিৰ্দ্ধাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত ব্যৱস্থাপনা কৰ্তৃপক্ষৰ প্ৰতি ই আগবঢ়োৱা অৱদান আলোচনা কৰা। $5+6=11$

(14)

6. (a) তলত দিয়া 1987 চনৰ তথ্য আৰু 1988 চনৰ
প্রত্যাশিত চৰ্তৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি 1988 চনৰ বাবে
এখন আয়-ব্যয়ক প্রস্তুত কৰা। অৱক্ষয়ৰ হাৰ 10% বুলি
ধৰি লবা :

1987 প্রকৃত

বিক্ৰী—1,00,000 টকা (40000 গোট)

কেঁচা সামগ্ৰী—53,000 টকা

মজুৰি—11,000 টকা

পৰিৱৰ্তনীয় উপবিবায়—16,000 টকা

স্থায়ী উপবিবায়—10,000 টকা

1988 প্রত্যাশিত

বিক্ৰী—1,50,000 টকা (60000 গোট)

কেঁচা সামগ্ৰী—5% মূল্যবৃদ্ধি

মজুৰি :

10% মজুৰি হাৰৰ বৃদ্ধি

5% উৎপাদিকা বৃদ্ধি

অতিৰিক্ত যন্ত্ৰাংশ :

এটা লেদ—25,000 টকা

এটা ড্ৰিল—12,000 টকা

অথবা

- (b) আয়-ব্যয়কৰ জৰিয়তে কৰা নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাৰ উদ্দেশ্য আৰু
সীমাবদ্ধতা ব্যাখ্যা কৰা।

5+6=11

(15)

7. (a) X দ্ৰৱ্যৰ এটা গোটৰ উৎপাদনৰ বাবে 10 কি.গ্ৰা. মান
সামগ্ৰীৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু সামগ্ৰীৰ প্ৰতি কি.গ্ৰা.-ৰ মান
মূল্য 2.50 টকা। কিন্তু ব্যয় হিচাপৰক্ষণ বহীৰ পৰা
পোৱা তথ্যই দেখুৱাইছে যে X দ্ৰৱ্যৰ 1000 গোট
উৎপাদনৰ বাবে 27,600 টকা ব্যয়ত 11500 কি.গ্ৰা.
সামগ্ৰী ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। সামগ্ৰী বিচ্যুতিবোৰ নিৰ্ণয়
কৰা।

11

অথবা

- (b) মান ব্যয় নিৰ্ণয়ৰ সুবিধা আৰু ব্যৱহাৰৰ ওপৰত এটি
টোকা লিখা।

6+5=11

***